

Тема: Граници и мостове – миграция

За разглеждането на темата за миграцията сме създали три обособени работни раздела. Всеки от тях разглежда отделен аспект на темата, като предлага различни прозрения и предизвикателства. Предложените дейности за целия клас или по групи са вдъхновени от постоянната колекция на Дома на европейската история.

- Раздел 1**   Защо миграцията е толкова „гореща тема“ през 21-ви век?
Раздел 2   Личният опит на мигрантите – всяка история крие човешка съдба
Раздел 3   Отразяването в медиите на темите за мигрантите и миграцията

Всеки раздел се състои от:

- Бележки с насоки за учителите
- Дейности
- Спомагателни визуални и текстови ресурси
- Препоръчвани ресурси онлайн

Дейностите могат да включват дискусии, водени от учителя, работа по групи, самостоятелно учене и използване на първични и вторични исторически източници като материали. Учителите могат да преценят кои от дейностите за целия клас и по групи да бъдат изпълнени.

Общ преглед на темата

Човечеството винаги е било в движение, винаги е мигрирало от място на място. Защо хората правят това и какво предполага тяхното предвижване? Дали мигрират с цел работа, за развлечение или по други причини? Дали изминатият път е дълъг или къс? По своя воля ли тръгват или са принудени да се преселят по причини извън своя контрол? Какво се случва с тях, когато пристигнат в новото място, и как са посрещнати от хората, които вече живеят там? Това са само някои от въпросите, които следва да си зададем, когато разглеждаме темата за миграцията. Тези въпроси са важни, тъй като чрез тях можем да получим информация за широкия спектър на преживяванията на мигрантите. Разглеждането на примери от миналото също може да ни помогне да разберем събитията, на които сме свидетели. Можем да съпоставим приликите и разликите и да преценим дали има връзка между историческите събития от миналото и случващото се около нас в съвременния свят. Миграцията е древен процес, чието ехо отеква силно и в настоящето.

Определения

Миграция

Предвижване на отделно лице или група хора през международна граница или в рамките на една държава. Тя представлява предвижване на населението, обхващащо различни видове преместване на хора независимо от продължителността, състава или причините; тя включва миграция на бежанци, разселени лица, икономически мигранти и хора, преселващи се по други причини, включително с цел събиране на семейството.

Източник: определение на [Международната организация по миграция](#), 2015 г.

Мигрант

На международно равнище не съществува всеобщо прието определение за „мигрант“. Обичайното тълкуване на термина „мигрант“ е, че той обхваща всички случаи, в които решението да се мигрира е взето свободно от съответното лице по лични причини и без намесата на външен непреодолим фактор; съответно той се прилага за хора и членове на семейството, които се преселват в друга страна или регион, за да подобрят своите материални или социални условия на живот, търсейки по-добри перспективи за себе си или своето семейство. Организацията на обединените нации определя думата мигрант като лице, което пребивава в чужда страна в продължение на повече от една година независимо от причините, субективни или обективни, и от средствата, законосъобразни или не, използвани за миграцията. Съгласно това определение хората, които пътуват за по-къси периоди като туристи или по работа, не се считат за мигранти. При все това в ежедневието този термин се използва и за обозначаване на някои по-краткосрочни мигранти, например на сезонните работници в земеделските стопанства, които пътуват за къси периоди, за да работят при засаждането или реколтата на земеделски продукти.

Източник: определение на [Международната организация по миграция](#), 2015 г.

Бежанец

Лице, което поради „основателни опасения от преследване по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политически убеждения се намира извън страната, чийто гражданин то е, и не може да се ползва от закрилата на тази страна или не желае да се ползва от такава закрила поради тези опасения“ (член 1, буква а), точка 2 от Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г., изменена с протокола от 1967 г.). В допълнение към определението на бежанец в член 1, точка 2 от Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г. Организацията за африканско единство определя „бежанец“ като всяко лице, което е принудено да напусне страната си поради външна агресия, окупация, чуждестранно господство или събития, които нарушават сериозно обществения ред в част от страната или цялата страна, която е страната на произход на лицето или е страната, чийто гражданин е то. Също така в Декларацията от Картагена от 1984 г. се заявява, че терминът „бежанци“ включва и хората, които напускат страната си, тъй като животът им, сигурността им или свободата им са застрашени от широко разпространено насилие, чуждестранна агресия, вътрешни конфликти, масови нарушения на правата на човека или други обстоятелства, които сериозно нарушават обществения ред.

Източник: определение на [Международната организация по миграция](#), 2015 г.

Мотивиращи фактори

Причините, поради които хората могат да искат да напуснат мястото, където живеят.

Притегателни фактори

Причините, поради които хората са привлечени от ново място.